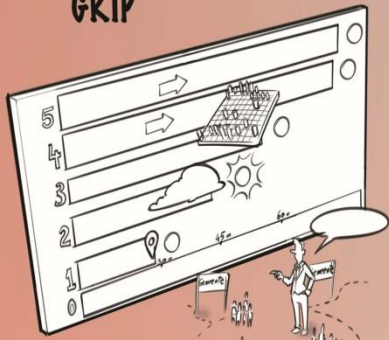

GRIP

Crisisorganisatie

Flexibele opschaling

VeiligheidsRegio
Zeeland

Regionaal Crisisplan

Hoe gaan we er mee om?

BIJLAGE 1: GRIP

Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure
versie: definitief

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Opschaling naar GRIP	4
Het instrument GRIP	6
GRIP 1	7
GRIP 2	8
GRIP 3	9
GRIP 4	10
GRIP 5	12
Memorie van toelichting	13
a. Samenhang algemene en functionele keten	13
b. Coördinatie en leiding	13
c. Behoefte gestuurd optreden	15
d. Inzet functionarissen	16
e. Knoppenmodel	18
f. Bevoegdheid tot op- en afschalen	20
Afkortingen	28

DEFINITIEF

Inleiding

De Wet veiligheidsregio's verplicht veiligheidsregio's ten minste één keer in de vier jaar een geactualiseerd regionaal crisisplan op te stellen. De GRIP is als bijlage opgenomen in het crisisplan. De aanpassingen en nieuwe werkwijze vind je in dit document.

Om te komen tot het nieuwe crisisplan en bijbehorende GRIP hebben we geput uit ervaringen, evaluaties, landelijke ontwikkelingen en wensen van collega's. Er is bijvoorbeeld gekeken naar de incidenten die zich in de afgelopen periode in onze regio hebben voorgedaan. Ook zijn de evaluaties van de vele oefeningen op operationeel en bestuurlijk niveau meegenomen. Vanuit de landelijke ontwikkelingen hadden bijvoorbeeld het rapport 'De flexibiliteit van GRIP', het 'Referentiekader Regionaal Crisisplan' en 'de eindrapportage Harmonisatie Alarmering Hoofdstructuur' invloed op GRIP. Zo is GRIP Rijk verdwenen en gaan we meer flexibel opschalen. Ook de beoogde standaardisatie in kader van de vorming van de landelijk meldkamerorganisatie is doorgevoerd.

Al het voorwerk leverde een duidelijke visie op: **we moeten gaan werken vanuit de behoefte**. We tuigen de crisisorganisatie niet voor niets op: er is een ernstig incident of een crisis aan de gang en iedereen verwacht van ons dat we dit efficiënt en effectief aanpakken. Het betekent dat we steeds nadrukkelijker de volgende vragen moeten stellen:

- **Wat is de behoefte (wat is er aan de hand)?**
- **Welke effecten willen we bereiken (wat willen we oplossen)?**
- **Wat gaan we daarvoor doen (welke organisatie tuigen we daarvoor op)?**

In dit boekje wordt als eerste een sfeerbeeld geschetst waarbinnen we als Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) gaan werken tijdens rampen en crises. Daarna volgt de uitwerking van GRIP. In de memorie van toelichting wordt de werkwijze verder toegelicht en met voorbeelden verduidelijkt.

Opschaling naar GRIP

GRIP staat voor Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure. Het is een middel om invulling te kunnen geven aan (het opstarten van) de crisisorganisatie.

Opschalen naar GRIP moet voortkomen uit de behoefte. Het gaat dan niet (!) om de behoefte aan meer materieel of personeel, want dat kunnen de diensten zelf regelen (monodisciplinair opschalen). **Het opstarten van de crisisorganisatie moet voortkomen uit de behoefte aan operationele en/of bestuurlijke coördinatie en leiding.** Dit kan het geval zijn als er tegenstrijdige belangen zijn of als er meerdere diensten/partijen betrokken zijn. Met andere woorden: de 'combinatie' van problemen met openbare orde en/of veiligheid en aspecten vanuit de functionele keten (medisch, vitale infrastructuur en dergelijke). Een andere aanleiding kan zijn dat er behoefte is aan coördinatie omdat er veel processen spelen waarvoor verdere afstemming noodzakelijk is. We zien een verandering van het concept 'bron- en effectgebied', zeg maar de fysieke scheiding in gebieden. De verdeling is gebaseerd op de feitelijke behoefte aan coördinatie en leiding. Wat moet er allemaal gebeuren en welk operationeel of bestuurlijk niveau neemt welk onderdeel op zich?

De GRIP vereist dat de aanvrager opschaaft op basis van de feitelijke behoefte aan coördinatie en leiding. Maar ook de leidinggevende van het geactiveerde team (lees: ontvanger) moet antwoord geven op de vragen van degene die GRIP afkondigt: wat is er aan de hand, wat wil de aanvrager opgelost hebben en wat is daarvoor nodig? Het gaat dus om de duiding van het incident, de behoefte, de beoogde effecten en het daarop afstemmen van de crisisorganisatie. Door zich deze vragen te stellen, kan de ontvanger bepalen of hij zelf invulling kan geven aan de behoeftestelling. Het kan immers ook zo zijn dat de ontvanger zich realiseert dat ook hij zelf behoefte krijgt aan hogere operationele en/of bestuurlijk coördinatie en leiding.

Knoppenmodel

Werken vanuit de behoefte vraagt flexibeler omgaan met het activeren van de onderdelen van de crisisorganisatie. Vanuit het vorige crisisplan was het, vanaf een bepaald niveau, gebruikelijk alle onderdelen te alarmeren. Hierin worden we vrijer: het wordt mogelijk alleen die onderdelen te activeren waar behoefte aan is. Dit houdt in dat de aanvrager eerst bepaalt welk hoogste coördinatieteam is gewenst voor de vereiste operationele of bestuurlijke coördinatie en leiding. Bij dat team hoort dan een bepaald GRIP-niveau. Indien onder dat niveau ook teams moeten worden geactiveerd, geeft de aanvrager dit apart aan. Dit betekent in de praktijk dat iedere discipline in staat is om voor zichzelf te beoordelen in hoeverre er een opschaling van de eigen discipline nodig is. In de memorie van toelichting wordt de werking van het knoppenmodel toegelicht. Teams moeten zowel in combinatie als afzonderlijk kunnen worden gealarmeerd.

DEFINITIEF

De teams die onderscheiden worden zijn:

Team
CoPI (alarmering GRIP 1)
CoPI met sectie(s)
COTW
Sectie crisiscommunicatie
Sectie informatiemanagement
ROT met CoPI (alarmering GRIP 2)
ROT zonder sectie(s) c.q. buiten GRIP ¹
ROT met sectie(s) zonder CoPI (alarmering GRIP 2 zonder CoPI)
GBT (alarmering GRIP 3) ²
RBT (alarmering GRIP 4) ³
GBT/RBT zonder CoPI en/of ROT

In acute situaties waarin snel handelen noodzakelijk is en er geen tijd is om de behoefte en reden van opschaling aan te geven, zullen teams behorende bij het GRIP-niveau worden gealarmeerd.

Inzet functionarissen

Bij incidenten en crises, en dan vooral bij de ‘flitsincidenten’, moet onder omstandigheden als tijdsdruk, onduidelijkheid en media-aandacht in korte tijd veel worden gedaan en veel op elkaar worden afgestemd.

Voor alle deelnemers aan de crisisorganisatie geldt dat men meteen met de werkzaamheden start.

Voor de (leidinggevende) functionarissen met een rol in de directe coördinatie en leiding staat het starten van de werkzaamheden op afstand, een snelle respons en aankomst bij het incident voorop. De collega’s die geen directe rol hebben in de leiding, starten hun werkzaamheden vooral eerst ‘op afstand’ en komen vervolgens zo snel als mogelijk ter plaatse.

De organisatie dient 24/7 hoog paraat te zijn. De wettelijke streeftijden gelden als een maximum.

Met de opmerking dat de crisisorganisatie hoog paraat is, bedoelen we dat de functionarissen op het moment dat zij piket hebben ‘in dienst zijn’. Dit betekent dat de collega’s niet alleen actief kunnen/hoeven te zijn als zij worden gealarmeerd. Zij mogen actief hun rol invullen als zij over informatie beschikken die aanleiding geeft tot optreden; ook dit is behoefte gestuurd optreden.

Natuurlijk verwachten we niet van collega’s dat zij 24/7 scannen wat zich allemaal voordoet. Wel bestaat voor hen de mogelijkheid een actieve rol op te pakken binnen de aan hen toegekende bevoegdheden voor op- en afschalen; een rol die er eerder niet was of die misschien niet zo werd beleefd. Dit betekent bijvoorbeeld dat een Regionaal Operationeel Leider kan besluiten om op te schalen naar een bepaald GRIP-niveau, zonder dat hij daar actief voor gealarmeerd is en zonder dat er al sprake is van een opschaling.

¹ Een ROT buiten GRIP is ook een ROT, ongeacht welke secties actief zijn. Het gaat ook om dreigende rampen/crises en niet alleen acute situaties.

² Een GBT kan ook bestaan uit meerdere burgemeesters (ook bij doorsnijden regiogrenzen overigens). Die wijzen (mag, moet niet) gezamenlijk een ROL aan. Zie herzien referentiekader. Deze opschalingsvorm doet recht aan het begrip subsidiariteit; niet direct overname door voorzitter(s) Vr. In de alarmering wordt uitgegaan van een GBT per gemeente. Burgemeesters die hierbij aansluiten worden apart uitgenodigd.

³ Conform art. 39 lid 3 Wvr is er in geval van RBT in principe ook een ROT actief.

DEFINITIEF

Het instrument GRIP

Vanuit een incident kan blijken dat operationele en/of bestuurlijke coördinatie en leiding vereist is. Redenen hiervoor kunnen zijn dat het incident complex is, de impact groot, er diverse processen/thema's spelen en/of dat er tegenstrijdige belangen zijn.

GRIP is het instrument voor de bestuurlijke en operationele coördinatie en leiding binnen de multidisciplinaire crisisorganisatie. De procedure kent een aantal niveaus. Dit begint bij een kleinschalig incident met behoefte aan gestructureerde coördinatie tot en met een crisis van meer dan plaatselijke betekenis.

De fase na een incident is ook relevant. In deze nafase gaat het om nazorg voor bijvoorbeeld slachtoffers en omwonenden en om het afwickelen van eventuele juridische, financiële, Arbo gerelateerde of strafrechtelijke procedures. Ook daarin hebben we als veiligheidsregio een belangrijke taak. GRIP is een middel en geen doel op zich. Een duidelijke structuur biedt houvast. Maar uiteindelijk gaat het om rolvastheid, vakmanschap en om het vermogen om als een team op te trekken.

GRIP-niveaus

De tabel hieronder geeft een kwalitatieve omschrijving van de algemene motivatie om bij een incident tot een bepaald GRIP-niveau op te schalen. De indeling is gebaseerd op de behoefte aan coördinatie en leiding en niet op basis van een fysieke scheiding tussen bron- en effectgebied.

Niveau	Aanleiding voor opschaling
GRIP 1	Behoeftte aan operationele coördinatie en leiding op de plaats van het incident en zich richtend op die activiteiten die vanaf de plaats incident kunnen worden overzien of ter voorbereiding op.
GRIP 2	Behoeftte aan operationele coördinatie en leiding, waarbij niet alle processen kunnen worden overzien en aangestuurd vanaf de plaats van het incident of er is (nog) geen duidelijk te definiëren plaats incident of ter voorbereiding op.
GRIP 3	Behoeftte aan bestuurlijke coördinatie en leiding in de omstandigheid dat bestuurlijke opgaven voor de burgemeester vragen om ondersteuning door een Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) of ter voorbereiding op een mogelijk incident.
GRIP 4	Behoeftte aan bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan of ter voorbereiding op.
GRIP 5	Behoeftte aan bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis in meerdere regio's of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, waartoe de betrokken voorzitters van de veiligheidsregio's gezamenlijk besluiten of ter voorbereiding op.

Tot 2016 kenden we nog het niveau GRIP Rijk voor situaties waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn en waarbij behoefte aan sturing door het Rijk was gewenst. Dergelijke crisissituaties kunnen in de toekomst nog plaatsvinden, echter we noemen dit niet meer GRIP Rijk.

DEFINITIEF

GRIP 1

Er is behoefte aan operationele coördinatie en leiding op de plaats van het incident. Deze richt zich op die activiteiten die vanaf de plaats incident kunnen worden overzien en aangestuurd.

Bij GRIP 1 wordt ter plaatse het **Commando Plaats Incident (CoPI)** geformeerd. In Zeeland is aanvullend aan het Bvr specifiek voor incidenten op Zeeuwse wateren een team geformeerd⁴.

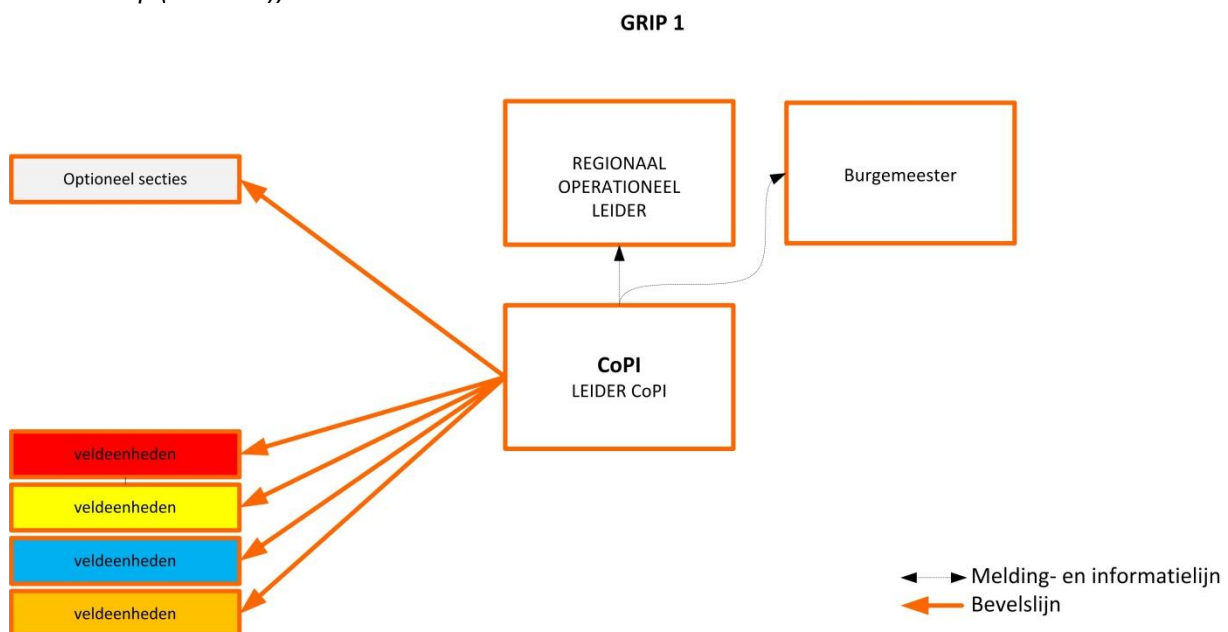
Zodra de leider CoPI ter plaatse is, sluit hij aan bij de 'coördinerende functionarissen' van de aanwezige diensten. Hij start met deze aanwezige functionarissen het CoPI-overleg. Zodra de opgeroepen Ovd-en en de overige leden van het CoPI ter plaatse zijn, sluiten zij aan.

De Ovd Bz meldt aan de burgemeester van de betrokken gemeente dat er sprake is van een GRIP 1 in zijn gemeente. De leider CoPI informeert de burgemeester over het verloop van het incident. Tevens informeert de leider CoPI de Regionaal Operationeel Leider (ROL).

Bezetting CoPI

- Leider CoPI
- Officier van Dienst Brandweezorg
- Officier van Dienst Bevolkingszorg
- Officier van Dienst Geneeskundige zorg
- Officier van Dienst Politiezorg
- Communicatieadviseur CoPI
- Informatiemanager CoPI

Andere functionarissen, dan bovenstaande opsomming, die in verband met de omstandigheden van belang zijn, zitten niet in de eerste alarmering. Deze worden er op basis van behoefte gestuurd optreden bijgevraagd (o.a. *Officier van Dienst Rijkswaterstaat (OvD-RWS)*, *Officier van Dienst Waterschap (OvD-WS)*)

⁴ Veiligheidsregio Zeeland, Incidentbestrijdingsplan Deltawateren. Vervanging van de functionarissen CoPI, die deelnemen aan COTW, is een verantwoordelijkheid van de eigen kolom.

DEFINITIEF

GRIP 2

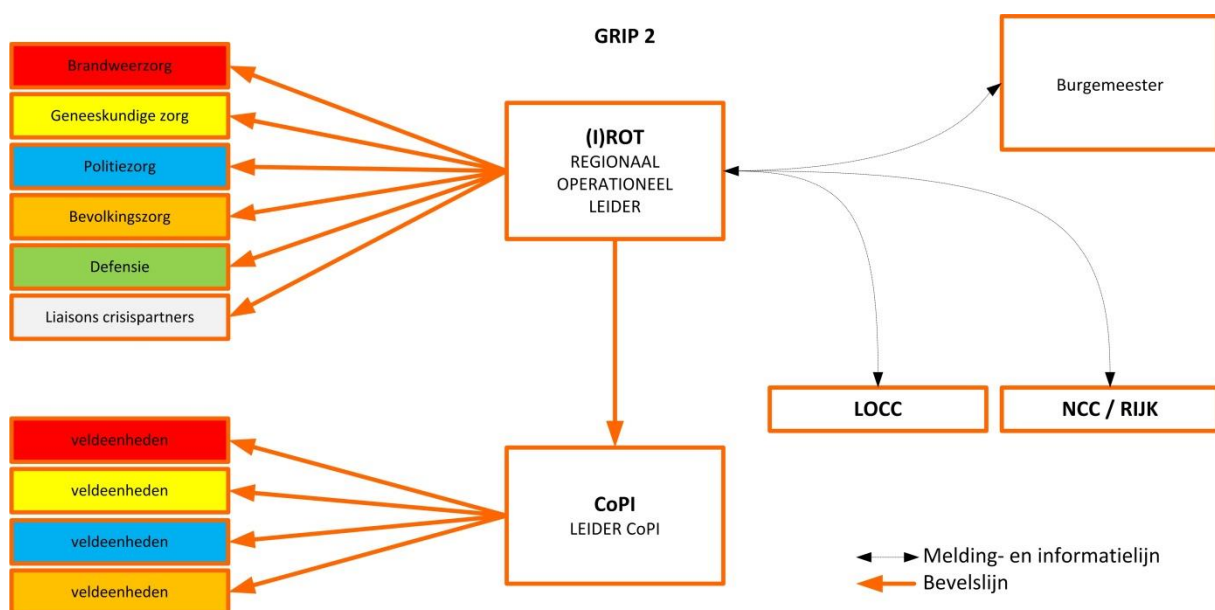
Er is behoefte aan operationele coördinatie en leiding, waarbij niet alle processen kunnen worden overzien en aangestuurd vanaf de plaats van het incident of de plaats van het incident is (nog) niet duidelijk te definiëren.

Bij GRIP 2 wordt het **Regionaal Operationeel Team (ROT)** geformeerd onder leiding van de Regionaal Operationeel Leider (ROL) of wanneer daartoe aanleiding is wordt een Interregionaal Operationeel Team (IROT) geformeerd onder leiding van de Coördinerend Operationeel Leider (COL). Het ROT wordt ondersteund door secties. De secties betreffen Bevolkingszorg, Brandweezorg, Geneeskundige zorg, Politiezorg, Defensie, Informatiemanagement, Ondersteuning. De secties kennen een kernbezetting van algemeen commandant en hoofd(en) taakorganisaties incl. (de functies van) hoofd ondersteuning en hoofd informatievoorziening. Afhankelijk van de behoefte is of wordt op de plaats van het incident een **Commando Plaats Incident (CoPI)** geformeerd. De bezetting van het CoPI is dezelfde als bij GRIP 1. De OvD Bz meldt aan de burgemeester van de betrokken gemeente, dat er sprake is van een GRIP 2. De Regionaal Operationeel Leider informeert de burgemeester over het verloop van het incident. Via LCMS wordt aan het NCC en de buurregio's gemeld, dat er sprake is van een GRIP 2 in de regio.

Bezetting ROT

- Regionaal Operationeel Leider
- Algemeen Commandant Brandweezorg
- Algemeen Commandant Bevolkingszorg
- Algemeen Commandant Geneeskundige zorg
- Algemeen Commandant Politiezorg
- Communicatieadviseur ROT
- Informatiemanager ROT
- Liaison Defensie

Andere functionarissen, dan bovenstaande opsomming, die in verband met de omstandigheden van belang zijn zitten niet in de eerste alarmering. Deze worden er op basis van behoefte gestuurd optreden bijgevraagd (o.a. Liaison Rijkswaterstaat, Liaison Waterschap).

DEFINITIEF

GRIP 3

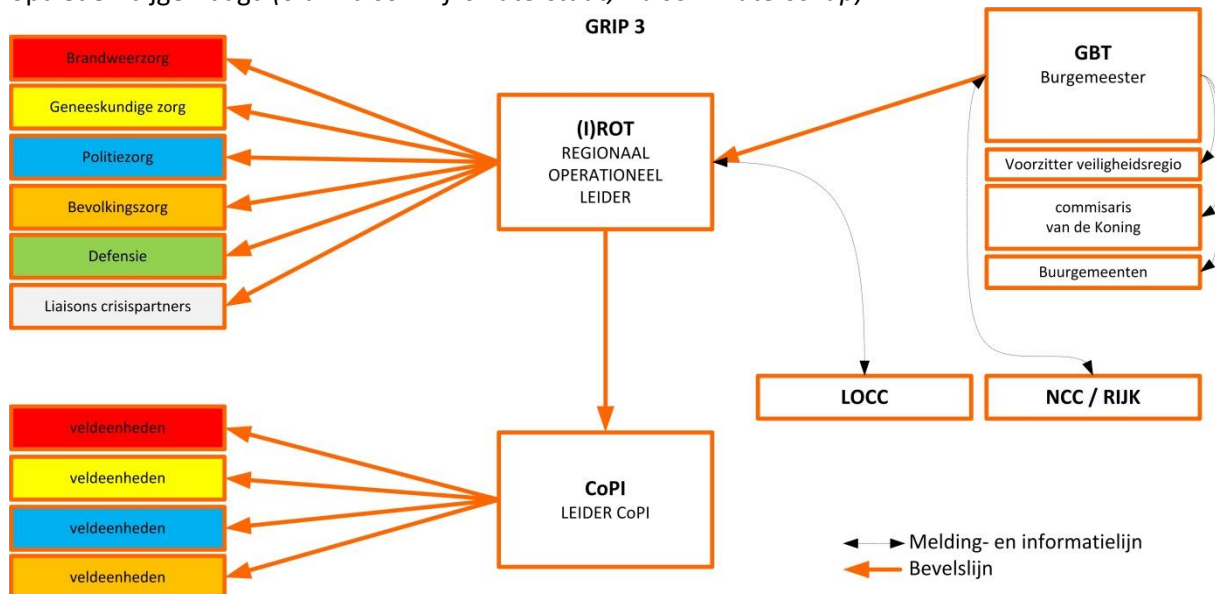
Er is behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding; de bestuurlijke opgaven voor de burgemeester vragen om ondersteuning door een GBT.

Bij een GRIP 3 wordt een **Gemeentelijke Beleidsteam** (GBT) geformeerd. Het GBT wordt geleid door de burgemeester. Afhankelijk van de behoefte is of wordt het **Regionaal Operationeel Team** (ROT) geformeerd onder leiding van de Regionaal Operationeel Leider (ROL). De ROL heeft de operationele coördinatie en leiding en is de adviseur voor de burgemeester over het operationeel optreden. De ROT-bezetting is gelijk als in GRIP 2. Afhankelijk van de behoefte is of wordt ter plaatse het **Commando Plaats Incident** (CoPI) geformeerd onder leiding van een leider CoPI. De bezetting is gelijk als in GRIP 1. De burgemeester informeert de commissaris van de Koning en de buurgemeenten over (het verloop van) het incident. Via LCMS wordt aan het NCC en de buurregio's gemeld, dat er sprake is van een GRIP 3 in de regio.

Bezetting GBT

- Burgemeester
- Officier van Justitie
- Regionaal Operationeel Leider⁵
- Strategisch adviseur Bevolkingszorg⁶
- Strategisch adviseur Brandweezorg
- Strategisch adviseur Geneeskundige zorg
- Strategisch adviseur Politiezorg
- Bestuursondersteuning (*adviseur bestuur*)
- Communicatieadviseur GBT
- Informatiemanager GBT

Andere functionarissen, dan bovenstaande opsomming, die in verband met de omstandigheden van belang zijn, zitten niet in de eerste alarmering. Deze worden er op basis van behoefte gestuurd optreden bijgevraagd (o.a. *Liaison Rijkswaterstaat, Liaison Waterschap*).

⁵ Fysiek lukt het voor de ROL niet om fysiek deel te nemen aan het GBT. Afstemming vindt dan telefonisch plaats.

⁶ Deze functionaris is afkomstig uit de brongemeente.

DEFINITIEF

GRIP 4

Er is behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De voorzitter veiligheidsregio kondigt daartoe GRIP 4 af. Het gezag gaat dan wettelijk gezien over naar de voorzitter veiligheidsregio.

Bij GRIP 4 wordt het **Regionaal Beleidsteam (RBT)** geformeerd onder leiding van de voorzitter veiligheidsregio. De voorzitter neemt, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet, geen besluiten zonder voorafgaande raadpleging van het RBT. Bij een GRIP 4 is het RBT het coördinerend orgaan. Dit betekent dat er (voor het betreffende incident) geen GBT's kunnen zijn bij een GRIP 4. Op die manier is er sprake van een heldere, eenduidige bestuurlijke coördinatie. Bij GRIP 4 is het mogelijk dat de burgemeesters van de betrokken gemeenten niet fysiek aanwezig zijn in het RBT, maar in hun eigen gemeenten blijven om daar hun rol als 'burgervader/-moeder' te vervullen. Hun rol in het RBT wordt dan waargenomen door een liaison. Het **Regionaal Operationeel Team (ROT)** wordt geformeerd onder leiding van de Regionaal Operationeel Leider (ROL). De samenstelling is gelijk als in GRIP 2. Ook afhankelijk van de behoefte is of wordt ter plaatse het **Commando Plaats Incident (CoPI)** geformeerd onder leiding van de leider CoPI. De samenstelling is gelijk als in GRIP 1. De voorzitter van het RBT (voorzitter veiligheidsregio) informeert de commissaris van de Koning over het verloop van het incident. Via LCMS wordt aan het NCC en de buurregio's gemeld, dat er sprake is van een GRIP 4 in de regio.

Bezetting RBT

- Voorzitter veiligheidsregio
- Burgemeesters van de betrokken gemeenten
- Hoofdofficier van Justitie
- Regionaal Operationeel Leider
- Strategisch adviseur Bevolkingszorg RBT⁷
- Strategisch adviseur Brandweezorg RBT
- Strategisch adviseur Geneeskundige zorg RBT
- Strategisch adviseur Politiezorg RBT
- Bestuursondersteuning (*adviseur bestuur*)
- Communicatieadviseur RBT
- Informatiemanager RBT
- Liaison Cdk⁸

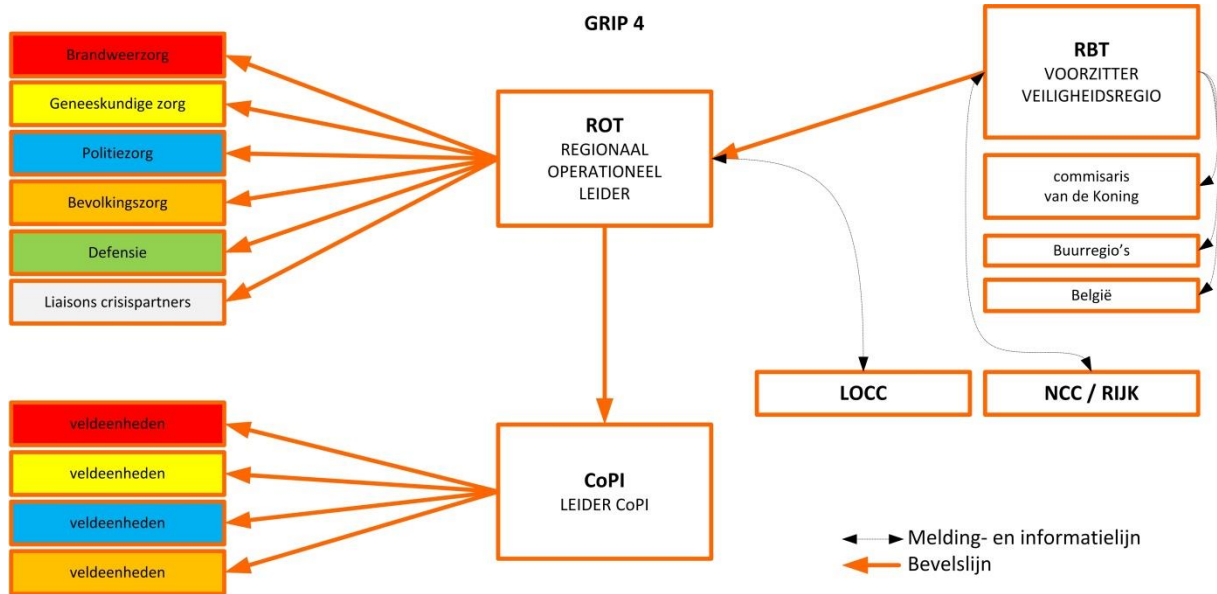
Andere functionarissen, dan bovenstaande opsomming, die in verband met de omstandigheden van belang zijn, zitten niet in de eerste alarmering. Deze worden er op basis van behoefte gestuurd optreden bijgevraagd (*o.a. Liaison Rijkswaterstaat, Liaison Waterschap*).

⁷ Deze functionaris is afkomstig uit de brongemeente.

⁸ Bron: Document Rijkstaken Openbare Veiligheid Organisatieplan commissaris van de Koningin in Zeeland.

DEFINITIEF

DEFINITIEF

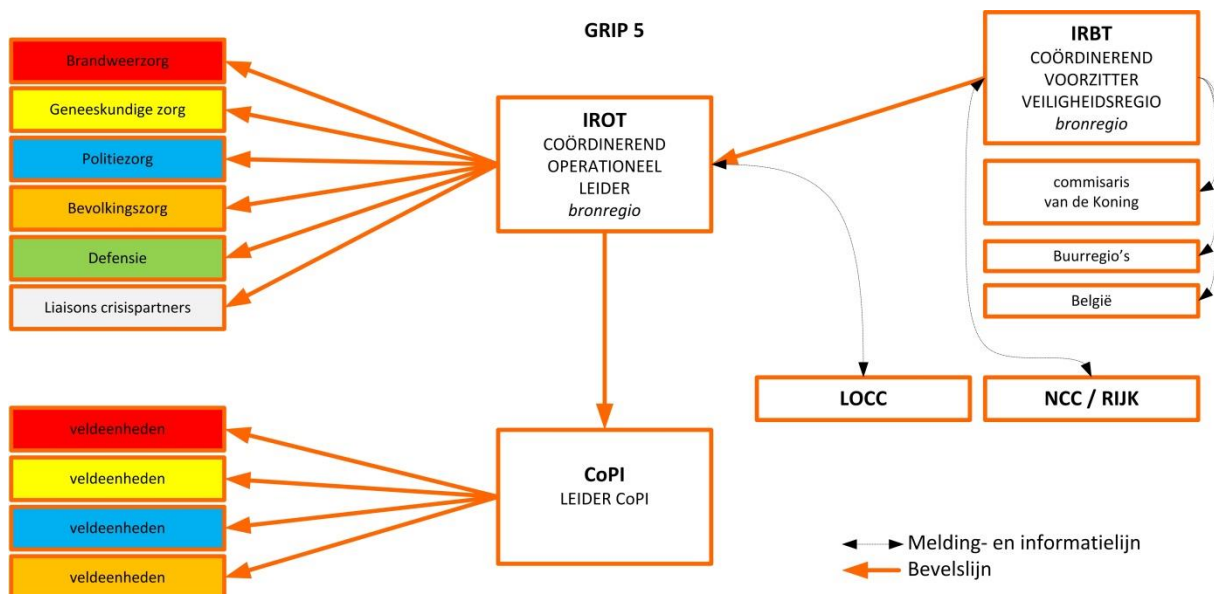
GRIP 5

Er is behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis in meerdere regio's of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. De betrokken voorzitters van de veiligheidsregio's besluiten gezamenlijk GRIP 5 af te kondigen, omdat het bestuurlijk noodzakelijk wordt gevonden.

Deze opschaling vindt op bestuurlijk niveau plaats. De opschaling voorziet in afstemming tussen de betrokken veiligheidsregio's en eventuele externe overheden en partners. Omdat de Wet veiligheidsregio's geen voorziening treft voor het overgaan van het gezag, besluiten de betrokken voorzitters van de veiligheidsregio's gezamenlijk over het coördinerend voorzitterschap. Uitgangspunt is dat de bronregio leidend is. Wanneer de bron onduidelijk is, of als de betrokken voorzitters hiertoe gezamenlijk besluiten, kan van dit uitgangspunt worden afgeweken.

De coördinerend voorzitter is ook het bevoegd gezag, die door de minister van Veiligheid en Justitie of NCTV te benaderen is. Indien wenselijk wijzen de voorzitters samen één interregionaal ROT aan (IROT) dat onder leiding staat van een Coördinerend Operationeel Leider (COL). Het uitgangspunt is dat de bronregio coördineert. De andere regio(s) vaardigen een liaison van het eigen ROT af naar het IROT.

Via LCMS wordt aan het NCC en de buurregio's gemeld, dat er sprake is van een GRIP 5 in de regio.

DEFINITIEF

Memorie van toelichting

GRIP geeft duidelijkheid en structuur, zeker in de chaotische eerste uren van een ramp of crisis. De memorie van toelichting beschrijft de werkwijze van GRIP. Maar de gedachten achter deze werkwijze zijn minstens zo belangrijk. Het hogere doel is professionalisering van de crisisorganisatie en -structuur, voor een effectieve en efficiënte bestrijding en beheersing van rampen en crises. Samen met functionarissen waarop de aanpassingen van toepassing waren, is de werkgroep multidisciplinaire planvorming tot de verbeteringen gekomen.

a. Samenhang algemene en functionele keten

Voor een adequate rampenbestrijding en crisisbeheersing is helder welke (bestuurlijke) partijen welke verantwoordelijkheid hebben. Dit wordt zichtbaar gemaakt door het benoemen van twee soorten ketens: de algemene keten en de functionele keten. Rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde en openbare veiligheid vormen de algemene keten. Een functionele keten bestrijkt één specifiek terrein, zoals elektriciteit of voedselveiligheid. Het gezag binnen de functionele ketens ligt over het algemeen bij vakministers, of namens die ministers bij 'rijksheren'.

Besluitvorming

Bij een crisis in een functionele keten, zoals uitval van nutsvoorzieningen, vindt besluitvorming binnen de functionele keten plaats. Door het effect dat de crisis heeft op de openbare orde en veiligheid (algemene keten) kan de veiligheidsregio behoefte hebben aan opschaling en besluitvorming. De veiligheidsregio treft in dat kader haar maatregelen.

Afstemming

De afstemming tussen de ketens vindt op twee niveaus plaats: 1. Gemeentelijk of regionaal (veiligheidsregio) en 2. (Inter)nationaal (ministeries). Vertegenwoordigers van ministers (rijksheren) en vitale sectoren kunnen deelnemen aan de vergadering van een Gemeentelijk of Regionaal Beleidsteam (GBT of RBT). Operationele afstemming kan plaatsvinden in het Regionaal Operationeel Team (ROT) of in het Commando Plaats Incident (CoPI).

b. Coördinatie en leiding

In essentie zijn binnen de rampenbestrijding en crisisbeheersing te onderscheiden:

1. bestuurlijke coördinatie, leiding en driehoeksoverleg;
2. operationele coördinatie en leiding.

Bestuurlijke coördinatie, leiding en driehoeksoverleg

Binnen de algemene keten ligt het gezag bij de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor twee vitale belangen: de openbare veiligheid (schade aan personen, zaken of milieu) en openbare orde (verstoring van vrij gebruik van de publieke ruimte door het gedrag van mensen). De impact of omvang van het incident bepaalt wie van hen bevoegd gezag is. Bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis - of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan - kondigt de voorzitter veiligheidsregio GRIP 4 af. In onze regio wordt dit gezien als het automatisch van toepassing verklaren van artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's. Het gezag gaat dan over naar de voorzitter veiligheidsregio. Naast GBT- of RBT-afstemming kan er behoefte zijn aan het voeren van een driehoeksoverleg met betrekking tot het incident (artikel 13 Politiewet 2012). Het driehoeksoverleg bestaat uit de burgemeester, de (hoofd)officier van justitie en de hoogst operationeel leidinggevende van de politie (AC-P). De reden voor het driehoeksoverleg is dat het openbaar ministerie verantwoordelijk is voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en de

DEFINITIEF

GRIP - Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Zeeland – versie 1.0 – 21 december 2017 Pagina 13 van 29

Zeeuwse verbondenheid

burgemeester voor de openbare orde en veiligheid. Beiden bedienen zich daarbij van de politie. In het driehoeksoverleg vindt afstemming plaats tussen burgemeester en de officier van justitie over prioriteiten en politie-inzet. Het GBT of RBT wordt op de hoogte gesteld van de keuzes voor de openbare orde en veiligheid. De Regionaal Operationeel Leider (ROL) krijgt als hoogste operationele leidinggevende binnen de crisisorganisatie van de voorzitter GBT of RBT de instructie de keuzes uit te (laten) voeren.

Hoe moet bij een (dreigende) aantasting van de nationale rechtsorde (waaronder verstoringen van de openbare orde) worden omgegaan met de 'politiedriehoek' binnen de decentrale crisisbesluitvormingsstructuur? In het referentiekader is het uitgangspunt dat bij een multidisciplinaire gebeurtenis die naar haar aard als 'politieel' te duiden is, de Regionaal Operationeel Leider afkomstig is van de politie. Daarnaast is uiteraard sprake van een AC-Politie binnen het Regionaal Operationeel Team. Zo is te voorkomen dat de 'politiedriehoek' de besluitvorming binnen een (Regionaal) Beleidsteam (tijdelijk) doorbreekt of daarnaast staat, zoals in Haren, Alphen aan de Rijn en recent het NOS-incident.

Operationele coördinatie en leiding

De Regionaal Operationeel Leider is de hoogste operationele leidinggevende en leidt het Regionaal Operationeel Team (ROT). Het ROT is belast met de operationele leiding, de afstemming met andere bij de ramp of crisis betrokken partijen en het adviseren van het gemeentelijke of regionale beleidsteam. De ROL krijgt van het bevoegd gezag de instructie die deze nodig acht in verband met de uitvoering van de door het bevoegd gezag genomen besluiten. Op het moment dat er geen ROT actief is, is de leider CoPI (Commando Plaats Incident) de hoogst operationeel leidinggevende. Hij is belast met de operationele coördinatie en leiding op de plaats van het incident. Het CoPI richt zich op die activiteiten die vanaf de plaats van het incident kunnen worden overzien en aangestuurd.

De calamiteitencoördinator (CaCo) is de éénhoofdige leiding op de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK). De Gemeenschappelijke Meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen van alle acute hulpvragen voor brandweer, geneeskundige hulpverlening en politie. De GMK draagt verder zorg voor de alarmering van (onderdelen van) de hoofdstructuur. Dit wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de CaCo.

Vraagregisseur

De hoogste leidinggevende bepaalt tijdens een incident wie de rol van vraagregisseur op zich neemt. De vraagregisseur coördineert de vragen van en voor de landelijke kennisinstituten ten behoeve van de crisisbestrijding. Bij een bovenregionale crisis is de bronregio verantwoordelijk voor coördinatie van de vragen uit de andere regio's. Een leider Commando Plaats Incident, een Regionaal Operationeel Leider, een burgemeester of een voorzitter van de veiligheidsregio kan als de bestuurlijke verantwoordelijke een vraagregisseur regionaal aanwijzen. De vraagregisseur is afkomstig uit de bronregio en bundelt en prioriteert de vragen, inclusief eventuele vragen uit de effectregio's. De vraagregisseur fungeert in het regionale model als 'single-point-of-contact' naar bijvoorbeeld een CrisisExpertTeam (CET). Indien een (vitale) partnerorganisatie direct geraakt wordt door het regionale incident zal een vertegenwoordiger worden uitgenodigd in het Commando Plaats Incident (CoPI), Regionaal Operationeel Team (ROT), Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) of Regionaal Beleidsteam (RBT) en de vragen via de regionale vraagregisseur stellen aan het CET.

Veiligheidsregio Zeeland heeft een goed functionerende 'advieshuishouding' die adequaat aansluit bij die van het Rijk. Met ingang van 1 juli 2014 is de vraagregie voor straling en voor milieu en drinkwater intern generiek georganiseerd. Bij een incident in de categorieën straling is de nucleair

DEFINITIEF

adviseur de regionaal vraagregisseur. Bij een incident in de categorieën milieu en drinkwater zal de hoogst leidinggevende, na afstemming met een betrokken piketfunctionaris, de vraagregie indien noodzakelijk bij deze functionaris neerleggen. De taak van de vraagregisseur is tweeledig: hij moet in staat zijn enerzijds om te beoordelen of een incident het inschakelen van het adviesnetwerk rechtvaardigt, anderzijds om verschillende kennisinhoudelijke vragen vanuit het veld te bundelen en te prioriteren. Daarnaast moet hij de kennisadviezen uit het kennisnetwerk kunnen duiden en kunnen inbrengen in het ROT.

c. Behoeftte gestuurd optreden

Behoefttegestuurd optreden is de rode draad in opschaling en structuur. Aan de hand van de beschikbare informatie (wat is er aan de hand, hoe erg is dat en wat is daar voor nodig) geeft de aanvrager de behoefte tot opschaling aan. Dit betekent dat hij vermeldt wat de aanleiding is voor de opschaling en welk effect hij daarmee wil bereiken. De leidinggevende van het team dat wordt geactiveerd (lees: de ontvanger), is daarmee in staat om direct na de alarmering invulling te geven aan zijn functie. Hij kan dan ook bepalen of het afgekondigde niveau volstaat en of de juiste partijen aanwezig zijn.

Casus: Bij een grote brand op een industrieterrein kan het CoPI met enkele zaken belast worden die voor hen moeilijk te sturen zijn. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opvangen van gedupeerden van het getroffen bedrijf, het ontruimen van het industrieterrein en het bereikbaar houden van de locatie voor de hulpdiensten. Dit kan voor het CoPI aanleiding zijn om op te schalen naar GRIP 2, waarbij aan het ROT specifiek gevraagd zal worden om deze knelpunten op te pakken. Het ROT gaat dan 'behoefte gestuurd' en pakt ook taken op die het brongebied betreffen.

Er zullen zich situaties voordoen waarbij de aanvrager geen gelegenheid heeft direct de volledige aanleiding voor de opschaling te vermelden. Dit herstelt zich lopende de afstemming tussen de aanvrager en de ontvanger vanzelf. De aanvrager is verantwoordelijk voor de keuze van opschaling. De opschaling wordt gecoördineerd door de CaCo. De aanvrager accepteert dat de CaCo toelichtende vragen stelt als dit bijdraagt aan de opschaling. Daarnaast is de afspraak dat als één discipline behoefte heeft aan een GRIP-opschaling, de overige disciplines automatisch mee opschalen.

In het kader van de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie wordt het onderstaande geadviseerd. Ten aanzien van de samenstelling van de teams blijkt dat de veiligheidsregio's voor COPI en ROT veel overeenkomsten hebben. Dit komt mede door het voldoen aan de eisen gesteld in het Besluit Veiligheidsregio's. De eventuele aanvullingen zijn over het algemeen gebaseerd op het Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP). Daarnaast zijn het risicoprofiel en de ramp- en incidentbestrijdingsplannen bepalend voor het toevoegen van liaisons van ketenpartners of bedrijven in de verschillende teams. Het volgende wordt geadviseerd: Teams moeten zowel in combinatie als afzonderlijk kunnen worden gealarmeerd.

Team	Bron
CoPI (alarmering GRIP 1)	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
CoPI met sectie(s)	Zeeuwse toevoeging
COTW	Zeeuwse toevoeging en Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
Sectie crisiscommunicatie	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur

DEFINITIEF

Sectie informatiemanagement	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
ROT met CoPI (alarmering GRIP 2)	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
ROT zonder sectie(s) c.q. buiten GRIP	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
ROT met sectie(s) zonder CoPI (alarmering GRIP 2 zonder CoPI)	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
GBT (alarmering GRIP 3)⁹	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
RBT (alarmering GRIP 4)¹⁰	Advies harmonisatie alarmering hoofdstructuur
GBT/RBT zonder CoPI en/of ROT	Zeeuwse toevoeging

Het rapport Flexibilisering GRIP geeft weer dat de praktijk is dat er onderdelen van de hoofdstructuur gealarmeerd worden zonder GRIP of dat er de teams niet hoeven op te komen maar geïnformeerd worden. Denk daarbij aan informatiescenario's als hoog water, extreem weer en stroomstoring. Daarbij merken we eveneens op dat de mogelijkheid gecreëerd is om een stille alarmering uit te voeren (dus geen gebruik P2000). Denk daarbij aan een terrorisme gerelateerd incident.

d. Inzet functionarissen

Bij incidenten en crises, en vooral bij de 'flitsincidenten', moet onder omstandigheden van tijdsdruk, onduidelijkheid en media-aandacht in korte tijd veel worden gedaan en afgestemd. Voor alle deelnemers aan de crisisorganisatie geldt dan ook dat zij direct met de werkzaamheden starten. Voor de (leidinggevende) functionarissen met een coördinerende rol staat daarom een snelle respons en aankomst bij het incident voorop. De collega's die geen directe rol hebben in de coördinatie en leiding starten hun werkzaamheden eerst 'op afstand' en komen vervolgens dan zo snel als mogelijk ter plaatse. De organisatie is 24/7 paraat. Door het 'behoefte gestuurd optreden' kunnen functionarissen die piket hebben zelf opschalen als zij dat voor de situatie nodig vinden. Zij hoeven dus niet te wachten tot zij gealarmeerd worden, maar kunnen zelf beslissen om 'in actie te komen'.

Casus: Via social media zou de dienstdoende informatiemanager ROT kunnen vernemen dat in een buurregio een rookwolk/giftige wolk is vrijgekomen en dat ze daar opgeschaald zijn naar GRIP 2. Gelet op de windrichting zou de stank of de giftige wolk ook in onze regio waarneembaar kunnen worden. Op dat moment zou de informatiemanager ROT contact op kunnen/moeten nemen met de ROL. De ROL kan op basis van deze en eventueel aanvullende informatie van de CaCo besluiten tot opschaling in onze regio.

Casus: Bij opschaling naar GRIP 1 wordt het CoPI gealarmeerd. De leider CoPI moet tijdig ter plaatse zijn. Dit geldt ook voor de informatiemanager CoPI, de overige leidinggevende (OvD-en) van brandweezorg, geneeskundige zorg en politiezorg. De communicatieadviseur CoPI en de OvD bevolkingszorg zullen eerst enkele relevante acties starten voordat zij vertrekken. Zo zal er mogelijk al een bericht op social media geplaatst worden voor enige duiding van het incident.

Geografische ligging en opkomsttijden

Het doel van het stellen van opkomstnormen is steeds de juiste aantallen mensen en middelen – efficiënt en effectief – beschikbaar te hebben voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de acute fase. In het Besluit veiligheidsregio's is vastgelegd dat onderdelen of functionarissen aan de opkomstnorm voldoen als binnen de gestelde tijd is gestart met de uitvoering van hun taken. De start

⁹ Een GBT kan ook bestaan uit meerdere burgemeesters (ook bij doorsnijden regiogrenzen overigens). Die wijzen (mag, moet niet) gezamenlijk een ROL aan. Zie herzien referentiekader. Deze opschalingsvorm doet recht aan het begrip subsidiariteit; niet direct overname door voorzitter(s) Vr. In de alarmering wordt uitgegaan van een GBT per gemeente. Burgemeesters die hierbij aansluiten worden apart uitgenodigd.

¹⁰ Conform art. 39 lid 3 WvR is er in geval van RBT in principe ook een ROT actief.

DEFINITIEF

van de uitvoering van de taken is niet in alle gevallen verbonden aan de opkomstlocatie, dit betekent dat op een andere locatie gestart kan worden met de aanvang van de werkzaamheden. De collega's die geen directe rol hebben in de coördinatie en leiding starten hun werkzaamheden eerst 'op afstand' en komen vervolgens dan zo snel als mogelijk ter plaatse. Om te voldoen aan de gestelde norm als streeftijden, zijn voor bepaalde functies bereikbaarheidsregelingen (o.a. hard of zacht piket) ingesteld. Gelet op o.a. de geografische situatie van Zeeland, reisafstanden alsmede seizoensgebonden verkeersintensiteit zijn de normatieve opkomsttijden (CoPI, ROT, GBT/RBT) in de bestaande piketregeling niet in alle gevallen gegarandeerd. De volgende streeftijden gelden als een maximum voor de functies van de hoofdstructuur vanaf de alarmering door de meldkamer en afkondiging van een GRIP-niveau:

Team	Teamleden	Streeftijd
GMK	CaCo	Direct of 30 minuten ¹¹
CoPI	Leider CoPI	30 minuten
	OvD-B, -P en -Gz	30 minuten
	Informatiemanager	30 minuten
	OvD-Bz	z.s.m.
	Communicatieadviseur	z.s.m.
ROT	Regionaal Operationeel Leider	45 minuten
	Informatiemanager	30 minuten
	Communicatieadviseur	30 minuten
	Sectie informatiemanagement	40 minuten
	Algemeen commandanten	45 minuten
	Secties	60 minuten
GBT	Leden GBT	60 minuten
RBT	Leden RBT	60 minuten

¹¹ De CaCo wordt ingevuld door functionarissen die 24/7 middels een hard piket voor deze taak beschikbaar zijn: Buiten kantoor tijden middels een hard piket beschikbaar op max. 30 minuten. Tijdens kantoor tijden fysieke aanwezigheid op of nabij de meldkamer (bron: Erratum CaCo RCP 2011-2015)

DEFINITIEF

e. Knoppenmodel

Werken vanuit de behoefte impliceert dat we flexibeler omgaan met het activeren van de diverse onderdelen van de crisisorganisatie. Voorheen was het gebruikelijk om bij een bepaald GRIP-niveau alle onderdelen te alarmeren. Nu wordt het mogelijk alleen die onderdelen te activeren waar behoefte aan is. De aanvrager bepaalt dus eerst welk hoogste team gewenst is voor de vereiste operationele of bestuurlijke coördinatie en leiding. Bij dat team hoort dan een bepaald GRIP-niveau. Indien onder dat niveau ook teams moeten worden geactiveerd, geeft de aanvrager dit apart aan.

TEAM	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4	GRIP 5
CoPI	V	K	K	K	K
COTW	K	K	K	K	K
ROT	-	V	K	V	V
GBT	-	-	V	-	-
RBT	-	-	-	V	V
Secties	K	K	K	K	K

V= Vast

K=keuze

--= geen team opschaling

In acute situaties waarin snel handelen noodzakelijk is en er geen tijd is om de behoefte en reden van opschaling aan te geven, zullen alle teams behorende bij het GRIP-niveau worden gealarmeerd.

Casus: Bij een rookwolk/giftige wolk die richting onze regio drijft en als er noodzaak is dit af te handelen op het niveau van het ROT, wordt er GRIP 2 afgekondigd. Een CoPI heeft bij een dergelijk incident geen meerwaarde. Deze wordt dan ook niet geactiveerd. In dit geval spelen er ook geen bestuurlijke dilemma's, terwijl het incident wel merkbaar is binnen meerdere gemeenten en mogelijk ook tot onrust leidt onder de inwoners. Het volstaat dan om de burgemeesters en de voorzitter veiligheidsregio te informeren dat opschaling naar GRIP 2 heeft plaatsgevonden, waarbij toegelicht wordt wat er aan de hand is en welke acties worden uitgezet. Opschaling naar GRIP 4 is dan echter niet aan de orde.

Casus busongeval: Op een avond vindt in buurland België een dramatisch busongeval plaats. In de bus zaten leerlingen en hun begeleiders van twee Nederlandse basisscholen. Bij het ongeluk komen kinderen en volwassenen om het leven. De andere kinderen raken gewond, van wie enkele zeer ernstig. Per helikopter of ambulance worden zij naar verschillende ziekenhuizen gebracht. Er wordt een GRIP 3 afgekondigd en een GBT geformeerd in de gemeente waar de basisscholen gevestigd zijn.

DEFINITIEF

CoPI en ROT worden niet geactiveerd en hebben bij een dergelijk incident geen meerwaarde. Het volstaat dan de Regionaal Operationeel Leider te informeren, dat opschaling naar GRIP 3 heeft plaatsgevonden, waarbij toegelicht wordt wat er aan de hand is en welke acties worden uitgezet. GBT kan besluiten om secties te activeren, bijvoorbeeld: crisiscommunicatie bevolkingszorg.

Efficiënte en effectieve bezetting teams

Bij alarmering wordt de complete bezetting van het team gealarmeerd. De leidinggevenden van de teams bepalen in overleg met de deelnemers in hoeverre het team steeds volledig bezet moet zijn. Ook wordt bepaald of en welke aanvullende vertegenwoordigers (zowel algemene als functionele keten als andere partners) aan moeten sluiten.

Er kan zich de situatie voordoen dat het nog niet helder is of er behoefte gaat ontstaan aan operationele en/of bestuurlijke coördinatie en leiding op regionaal niveau. Ook was het voorheen mogelijk om voor een event (als een evenement, een bomruiming etc.) een voorbereidend event-CoPI of event ROT als wakend voorbereidend team te formeren. Voortaan werken we niet meer met deze begrippen, maar de mogelijkheid tot het bijeenroepen van een team blijft mogelijk zonder dat er GRIP-opschaling plaatsvindt.

Omdat we nu opschalen vanuit de behoefte, zijn alle automatische koppelingen tussen procedures en GRIP (zoals bijvoorbeeld de koppeling WAS-paal/NL-Alert en een GRIP 3) losgelaten. Uitzondering hierop is een voorbereid plan zoals een Ramp- en incidentbestrijdingsplan.

Casus: Er kan zich de situatie voordoen dat de ROL zich afvraagt of er een ROT opgeroepen moet worden voor de afhandeling van een incident. Bij extreme wateroverlast zou het waterschap kunnen besluiten om bepaalde gebieden onder te laten lopen. Dit kan gevolgen hebben voor de openbare orde en veiligheid. Om te kunnen bepalen of er inderdaad een ROT noodzakelijk is voor de afhandeling, kan de ROL besluiten dat er over twee uur een overleg plaatsvindt met de bezetting van het ROT, aangevuld met een vertegenwoordiger van het waterschap. Het spreekt voor zich dat de kernbezetting van het ROT hieraan gehoor dient te geven. In het overleg wordt vervolgens bepaald of inderdaad opschaling plaatsvindt naar bijvoorbeeld GRIP 2 en daarmee het complete ROT wordt geactiveerd.

Het verleden heeft geleerd dat als er geen operationele zaken meer spelen, dit snel leidt tot een afschaling. Toch kan het nodig zijn de GRIP in stand te houden en op een later tijdstip bij elkaar te komen, maar ook kunnen er nog zaken spelen die (multidisciplinaire) aandacht behoeven. Dit wil niet zeggen dat teams constant fysiek bij elkaar hoeven te blijven. Ook kunnen enkele teams en/of secties nog actief blijven terwijl andere ontbonden worden. Er is dus een onderscheid tussen afschalen (van het GRIP-niveau) en ontbinden (van de teams).

Casus: Sommige incidenten duren dagen en soms zelfs weken. Er kan dan gekozen worden dat GRIP 2 in stand blijft, waarbij het ROT slechts één keer per dag actief bij elkaar komen voor overleg. Ook kan bij een kortdurend incident het CoPI actief blijven voor de afwikkeling van een aantal processen, terwijl bijvoorbeeld de brand zelf al geblust is.

Monodisciplinaire opschaling

Elke discipline en informatiemanagement kan monodisciplinair opschalen, waardoor eenheden en functionarissen naar behoefte zijn in te zetten. Er ligt geen automatische koppeling tussen deze operationele opschaling en GRIP. Daarnaast bestaat er altijd de mogelijkheid om monodisciplinair processen op te starten. Hierbij is het mogelijk secties te activeren zonder dat dit hierbij GRIP

DEFINITIEF

GRIP - Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Zeeland – versie 1.0 – 21 december 2017 Pagina 19 van 29

Zeeuwse verbondenheid

opscaling plaatsvindt. Dit staat los van de multidisciplinaire opscaling. Is bijvoorbeeld alleen het proces communicatie nodig, dan wordt het proces monodisciplinair opgeschaald in plaats van over te gaan naar een GRIP-opscaling.

f. Bevoegdheid tot op- en afschalen

Opschalen

Voorheen waren de opschalingsbevoegdheden complex georganiseerd. Dit is vereenvoudigd door nagenoeg iedereen de bevoegdheid te geven op te schalen. Uitgangspunt hierbij is dat tijdens de opscaling afstemming wordt gezocht. Het is immers niet wenselijk dat degene die ter plaatse is, verrast wordt door een hoger opschalingsniveau.

Afschalen

Door het hoogste opschaalde niveau wordt aan het lagere opschalingsniveau (indien aanwezig) voortijdig aangegeven dat op een bepaald moment afgeschaald gaat worden. Zijn er meerdere teams opgeroepen, bijvoorbeeld GBT en ROT, dan kan er alleen trapsgewijs worden afgeschaald.

Na ontvangst van een GRIP alarm beginnen de functionarissen uit de crisisorganisatie met de bijbehorende werkzaamheden. Indien de functionaris verwacht wordt op een vooraf gedefinieerde werklocatie (RCC, CoPI, ROT, COTW, GBT of RBT) begeeft de functionaris zich naar deze locatie. Informatie die aanleiding is of kan zijn tot aanpassen van het GRIP-niveau wordt aan het situatiebeeld toegevoegd. Besluit tot afschalen is gebaseerd op het situatiebeeld. Afschaling per team vindt pas dan plaats als het 1^e overleg heeft plaatsgevonden (CoPI, ROT, COTW, GBT of RBT).

Casus: Een automatische brandmelding in het ziekenhuis wordt bevestigd als een brand op de operatieafdeling. De brandweer schaalte op naar grote brand. Door een functionaris uit de crisisorganisatie wordt hierop GRIP 1 afgekondigd. Na ter plaatse komen van de eerste brandweereenheid wordt geconstateerd dat de brand beheerst wordt door de BHV organisatie, er wordt afgeschaald naar kleine brand en Brandmeester wordt gegeven. GRIP 1 blijft van kracht, het beeld van de situatie is niet compleet. De brand is uit maar onbekend is de situatie in het ziekenhuis, cq de operatieafdeling. Welke (neven)schade is er? Wat betekent het incident voor de continuïteit van het ziekenhuis? In een eerste overleg van het CoPI zal met vertegenwoordiging van het ziekenhuis een oordeel gevormd worden wat er nog van de crisisorganisatie verwacht wordt.

Naast afschalen op niveau zijn ook onderdelen van de hoofdstructuur af te schalen. In de dagen na een incident kunnen bijvoorbeeld nog multidisciplinaire zaken spelen. Het is dan mogelijk om op afgesproken tijdstippen het ROT of GBT bij elkaar te roepen om de afstemming tussen de diensten te borgen.

DEFINITIEF

	GRIP 1	GRIP 2	GRIP 3	GRIP 4	GRIP 5
Bevoegdheid tot opschaling	Bevolkingszorg AC-Bz, OvD-Bz Brandweer: AC-B, (H)OvD-B CoPI: leider CoPI GHOR: AC-Gz, OvD-G, GMK: CaCo Politie: (H)OvD-P	Bevolkingszorg OvD-Bz, AC-Bz Brandweer: AC-B, (H)OvD-B CoPI: leider CoPI GHOR: AC-Gz, OvD-G GMK: CaCo Politie: AC- P/(H)OvD-P ROT: ROL Bestuur: burgemeester	Burgemeester en zijn plaatsvervangers (op advies van de Regionaal Operationeel Leider).	Voorzitter veiligheidsregio en zijn plaatsvervangers (op advies van de Regionaal Operationeel Leider).	Voorzitter veiligheidsregio en zijn plaatsvervangers (op advies van de Regionaal Operationeel Leider).
Bevoegdheid tot afschaling	Leider CoPI	Regionaal Operationeel Leider	Burgemeester en zijn plaatsvervangers	Voorzitter veiligheidsregio en zijn plaatsvervangers	Voorzitter veiligheidsregio en zijn plaatsvervangers

Het opschalen volgens GRIP of het knoppenmodel gebeurt o.a. via de CaCo door de leider CoPI, Regionaal Operationeel Leider, OvD van de desbetreffende discipline, burgemeester of voorzitter veiligheidsregio.

DEFINITIEF

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden operationeel leidinggevenden en gezagsdragers

GRIP 1

Bij een GRIP 1 gaat het om operationele coördinatie en leiding op de plaats van het incident. De inzet focust zich op activiteiten die vanaf de plaats incident zijn te overzien en aan te sturen. Dit wordt uitgevoerd door het CoPI. De leider CoPI is bij een GRIP 1 de hoogst operationeel leidinggevende.

In GRIP is voor een vloeiende overgang van het motorkapoverleg naar GRIP 1 gezorgd. Het CoPI richt zich op de directe incidentbestrijding en start dus vaker vooral op straat. Hieronder wordt toegelicht op welke wijze de nieuwe invulling vorm krijgt.

Motorkapoverleg

Het motorkapoverleg maakt geen onderdeel uit van de GRIP; het betreft namelijk een routinematige inzet. De aanpassingen zijn uiteraard wel belangrijk om hier te vermelden:

- Het motorkapoverleg kent geen vooraf bepaalde vorm en samenstelling. Mocht de behoefte er zijn, dan kan een OvD altijd de OvD van een andere dienst uit de algemene of functionele keten ter plaatse vragen.
- De CaCo kan LCMS opstarten buiten de GRIP-alarmering. Dit kan hij doen op eigen besluit of op verzoek van (één van) de aanwezige diensten.
- Opschaling: de leden van het motorkapoverleg en de CaCo kunnen contact leggen met de Leider CoPI over eventuele opschaling. Dit kan ook andersom gebeuren. De leider CoPI kan zonder gealarmeerd te zijn - bij voorkeur in afstemming met de leden van het motorkapoverleg ter plaatse en/of met de CaCo – bepalen dat er opschaling nodig is naar een GRIP-niveau.

Acties leider CoPI bij GRIP 1

- Na alarmering meldt de leider CoPI zich in en legt contact met de CaCo.
- Hij maakt gebruik van statusplotting om daarmee ook de tijden gelogd te hebben.
- De leider CoPI gaat na alarmering meteen aan de slag met de volgende vragen (en zorgt voor de afstemming met de CaCo en eventueel de ROL):
 - welke functionaris/kolom heeft opgeschaald?
 - waarvoor is opgeschaald?
 - is het afgekondigde GRIP-niveau juist of moet het bijgesteld worden?
 - welke partijen zijn betrokken en moet dit uitgebreid worden?
- Onderweg handelt de leider CoPI naar bevinding van zaken. Hij kan reeds besluiten nemen en opdrachten geven, of informatie inwinnen. Dit kan hij telefonisch doen of per portofoon/ mobilfoon.
- Zodra de leider CoPI ter plaatse is, geeft hij dit via een statusmelding door.
- De leider CoPI sluit aan bij de 'coördinerende functionarissen' van de aanwezige diensten. Hij start met deze aanwezige functionarissen het CoPI-overleg. Hij noteert ook de tijd van het overleg. Omdat dit het eerste CoPI-overleg is, is dit meteen het formele moment conform de Wet en het Besluit Veiligheidsregio's (binnen de geldende streeftijden). Zodra de overige leden van het CoPI ter plaatse zijn, sluiten zij aan.
- De leider CoPI bepaalt of de startwijze zoals bedoeld, aansluit bij het incident. Dit betekent dat hij bepaalt of hij aanvullend behoefte heeft aan de komst van functionarissen die in verband met het incident van belang zijn voor het overleg van het CoPI.

Algemeen

- Bij opschaling naar GRIP 1 wordt het CoPI gealarmeerd. De functionarissen die een directe rol hebben in de coördinatie en leiding gaan zo snel als mogelijk ter plaatse. Dit betekent dat zij de

DEFINITIEF

mogelijkheid hebben om met prio 1 ter plaatse gaan. Het gaat hier om de leider CoPI en de leidinggevendenden (OvD-en) van de disciplines.

- De communicatieadviseur CoPI en de OvD Bevolkingszorg starten conform de prestatie-eisen 'Bevolkingszorg op orde 2.0' eerst enkele relevante acties voordat zij vertrekken.
- Ook de overige functionarissen van het CoPI, zoals de informatiemanager CoPI starten direct met hun taken na alarmering.
- Na opschaling bepaalt de leider CoPI in overleg met de diensten wie geen rol meer heeft in het CoPI. Ook wordt bepaald welke OvD-en of andere contactpersonen (functionele keten, bedrijfsdeskundigen etc.) nog extra aansluiten in het CoPI.
- Het kan zijn dat er behoefte is aan een extra CoPI bij hetzelfde incident. Het ROT wordt geactiveerd om de coördinatie over deze CoPI's op zich te nemen.
- Indien een ander gelijktijdig incident vraagt om een CoPI, heeft de veiligheidsregio hierin niet voorzien. Als hier uit vrije instroom niet in kan worden voorzien, worden andere regio's gevraagd om deze te leveren. Dit hangt uiteraard ook af van de gewenste opkomstsnelheid. Ook wordt op dat moment bepaald of er behoefte is aan coördinatie door het ROT.

DEFINITIEF

GRIP 2

GRIP 2 is binnen de opschaling het hoogste operationele niveau. De nadruk ligt, net als bij een GRIP 1, op operationele coördinatie en leiding. Er wordt opgeschaald naar GRIP 2 als niet alle processen of thema's zijn te overzien en/of zijn aan te sturen vanaf de plaats van het incident of wanneer er (nog geen) duidelijk te definiëren plaats incident is.

In tegenstelling tot het verleden biedt GRIP de mogelijkheid om een ROT te alarmeren zonder dat er een CoPI actief is of wordt. Dit kan bijvoorbeeld bij een ramp op afstand of een crisis waarbij er geen plaats incident te definiëren is.

Algemeen

- Bij GRIP 2 heeft de ROL de operationele leiding over het incident en informeert de burgemeester.
- De ROL gaat na alarmering meteen aan de slag met de volgende vragen:
 - welke functionaris/kolom heeft opgeschaald?
 - waarvoor is opgeschaald?
 - is het afgekondigde GRIP-niveau juist of moet het bijgesteld worden?
 - welke partijen zijn betrokken en moet dit uitgebreid worden?

Ook bepaalt de ROL in overleg met het team in hoeverre het team volledig bezet moet zijn.

- De algemeen commandanten (AC's) die namens de verschillende diensten zitting nemen in het ROT, zijn tijdens het incident de hoogst leidinggevende van de betreffende dienst. Daarnaast stuurt de AC zijn eigen sectie aan.
- De sectie gaat aan de slag met de opdrachten en vragen die vanuit het ROT, CoPI en het werkveld naar voren komen. Zij hebben daarbij een coördinerende rol en kunnen opdrachten en taken beleggen bij de monodisciplinaire taakorganisaties.
- Naast de secties voor de verschillende diensten is er ook een sectie informatiemanagement. Deze ondersteunende sectie verzorgt het informatiemanagement ten behoeve van het ROT.
- Tot slot is er ook nog een sectie 'overige'. Deze sectie kan bemenst worden door een vertegenwoordiger van het bij het incident betrokken bedrijf of een ketenpartner uit de functionele kolom (bijvoorbeeld Rijkswaterstaat).
- Volgens de Wet veiligheidsregio maakt het Team Bevolkingszorg onderdeel uit van de hoofdstructuur. Binnen onze regio is Bevolkingszorg geregionaliseerd en hebben we er voor gekozen dat het Team Bevolkingszorg gelijk is aan de sectie Bevolkingszorg van het ROT.
- Ook bij meerdere incidenten in de regio komt er maar één ROT op. Interregionale samenwerking en afstemming kan ook plaatsvinden als twee veiligheidsregio's zijn opgeschaald naar GRIP 2 en er geen noodzaak is om een beleidsteam te alarmeren (en dus hoger op te schalen). Eén van de Regionaal Operationeel Teams (ROT) (uitgangspunt is bronregio) wordt als Interregionaal Operationeel Team (IROT) aangewezen. Het IROT staat onder leiding van een Coördinerend Operationeel Leider (COL). Bij bovenregionale samenwerking op ROT-niveau spreken we nadrukkelijk niet van een GRIP 5, maar van een GRIP 2. In de uitwerking bij GRIP 2 is ook de mogelijkheid van het instellen van een IROT (zonder alarmering van een BT) opgenomen. De opkomsttijden van een Interregionaal Operationeel Team (IROT) zijn identiek aan die van een regulier Regionaal Operationeel Team (ROT).

Opkomstlocatie

De ROT-opkomstlocatie is het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC). Het RCC is gevestigd in het gebouw van VRZ, Segeerssingel 10 in Middelburg.

DEFINITIEF

GRIP 3

Bij GRIP 3 spelen er bestuurlijke opgaven voor het bevoegd gezag die het wenselijk maken dat een Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) de burgemeester ondersteunt.

Algemeen

- De burgemeester gaat na alarmering meteen aan de slag met de volgende vragen:
 - welke functionaris/kolom heeft opgeschaald?
 - waarvoor is opgeschaald?
 - is het afgekondigde GRIP-niveau juist of moet het bijgesteld worden?
 - welke partijen zijn betrokken en moet dit uitgebreid worden?
- Ook bepaalt de burgemeester in overleg met het team in hoeverre het team volledig bezet moet zijn. Bij GRIP 3 heeft de ROL niet alleen de operationele coördinatie en leiding maar hij is over het operationeel optreden de adviseur van de burgemeester.
- Onze regio heeft één gepiketteerde ROL voor aansturing van het ROT. Fysiek lukt het daarom niet of niet altijd om aan te sluiten in het GBT. Afstemming vindt dan telefonisch plaats. Als er in het GBT behoefte is om de ROL fysiek aan tafel te hebben, dan kan een van de niet-gepiketteerde ROL's worden opgeroepen. Deze stemt af met de ROL in het ROT en fungeert als tweede ROL.
- In tegenstelling tot het verleden biedt GRIP de mogelijkheid om een GBT te alarmeren zonder dat er een ROT en/of CoPI actief is of wordt. Dit kan zich voordoen bij een situatie waar vooral alleen bestuurlijke dilemma's spelen, er weinig tot geen operationele activiteiten zijn en in een niet-acute fase.

Opkomstlocatie

De opkomstlocatie van het GBT is in het gemeentehuis van de getroffen gemeente tenzij bij alarmering anders wordt vermeld.

DEFINITIEF

GRIP - Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Zeeland – versie 1.0 – 21 december 2017 Pagina 25 van 29

Zeeuwse verbondenheid

GRIP 4

Bij GRIP 4 is er behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding door de voorzitter veiligheidsregio. Het zijn situaties die door de voorzitter veiligheidsregio zijn gekwalificeerd als een ramp/crisis van meer dan plaatselijke betekenis (fysiek of qua impact). De voorzitter kondigt daartoe GRIP 4 af. Het gezag gaat dan wettelijk gezien over naar de voorzitter veiligheidsregio. Bij opschaling naar een RBT is er niet langer sprake van een GBT; het GBT als besluitvormend en coördinerend orgaan houdt op te bestaan. De burgemeesters van de betrokken gemeenten nemen deel aan het RBT. Op die manier zijn de bestuurlijke coördinatie en leiding helder en eenduidig. Het is echter mogelijk dat de burgemeesters van de betrokken gemeenten niet altijd of de hele tijd fysiek aanwezig zijn in het RBT, omdat zij ook hun rol als burgervader/-moeder te vervullen hebben in hun eigen gemeenten. Dan kan de afstemming plaatsvinden via bijvoorbeeld videoconferencing of een liaison namens de gemeente.

Algemeen

- De voorzitter veiligheidsregio gaat na alarmering meteen aan de slag met de volgende vragen:
 - welke functionaris/kolom heeft opgeschaald?
 - waarvoor is opgeschaald?
 - is het afgekondigde GRIP-niveau juist of moet het bijgesteld worden?
- In de bezetting staat de Regionaal Operationeel Leider (ROL) opgenomen. De ROL heeft dus niet alleen de operationele coördinatie en leiding maar is in die hoedanigheid ook de adviseur voor de voorzitter veiligheidsregio over het operationeel optreden.
- Daarnaast maken, wanneer de behoefte bestaat, de strategisch adviseurs onderdeel uit van het RBT. Zij adviseren de voorzitter in het bestuurlijk krachtenveld. Zoals op alle niveaus wordt bij alarmering het complete team gealarmeerd. De voorzitter veiligheidsregio bepaalt in overleg met de deelnemers in het team in hoeverre het team volledig bezet moet blijven. Ook wordt bepaald of en welke aanvullende vertegenwoordigers (zowel algemene als functionele keten als andere partners) aan moeten sluiten.
- Een IROT is bij GRIP 4 niet mogelijk, omdat de afspraak is dat als één van de betrokken regio's opschaaft naar GRIP 4, dat de andere betrokken regio's hierin volgen. Gezamenlijk wordt door de voorzitters van de bij het incident betrokken veiligheidsregio's besloten om gezamenlijk op te schalen naar GRIP 5.
- De opkomsttijden van een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) zijn identiek aan die van een regulier Regionaal Beleidsteam (RBT).

Opkomstlocatie

De opkomstlocatie van het RBT is het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC). Het RCC is gevestigd in het gebouw van VRZ, Segeerssingel 10 in Middelburg.

DEFINITIEF

GRIP 5

Er is behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding door de voorzitter veiligheidsregio, omdat het situaties betreft die naast de eigen veiligheidsregio ook een of meer andere veiligheidsregio's treft. Een opdracht tot opschaling naar GRIP 5 wordt altijd gegeven door of namens de voorzitter veiligheidsregio. In de praktijk betekent dit dat eerst wordt opgeschaald naar een GRIP 4. In GMS en LCMS wordt aangegeven dat het om een GRIP 5 gaat. De voorzitters van de bij het incident betrokken veiligheidsregio's besluiten gezamenlijk tot opschaling naar GRIP 5. Hierbij is afgesproken dat als één van betrokken veiligheidsregio's noodzaak ziet tot opschaling naar GRIP 5, de anderen hierin volgen, en gezamenlijk wordt opgeschaald naar GRIP 5. Afschaling van GRIP 5 naar een lager GRIP-niveau geschiedt ook in onderling overleg tussen de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's. De Wet veiligheidsregio's kent geen voorziening voor het overgaan van het gezag. De betrokken voorzitters van de veiligheidsregio's besluiten gezamenlijk over het coördinerend voorzitterschap. Uitgangspunt is dat de bronregio leidend is. De coördinerend voorzitter is ook het door de minister van Veiligheid en Justitie of NCTV te benaderen als bevoegd gezag.

Algemeen

- Indien wenselijk wijzen de voorzitters samen één coördinerend ROT aan (Interregionaal Operationeel Team) dat onder leiding staat van een Coördinerend Operationeel Leider (COL).
- De bronregio coördineert. Liaisons van de andere regio's vaardigen vanuit hun ROT een functionaris af in het IROT.
- Via LCMS wordt gemeld aan het NCC dat er sprake is van een GRIP 5.
- De opschalingscriteria voor GRIP 5 staan beschreven als omvangrijke interregionale multidisciplinaire incidentbestrijding, waarbij:
 - behoefte is aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis in meerdere regio's of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
 - de betrokken voorzitters van de veiligheidsregio's in gezamenlijkheid besluiten over het overgaan van het gezag (uitgangspunt hierbij is dat de bronregio leidend is, maar de voorzitter van de bronregio neemt de bevoegdheden van de overige betrokken voorzitters VR niet over).

In de pagerberichten worden geen meldingen over GRIP 5 opgenomen. De functionarissen worden bij opkomst hierover geïnformeerd.

Afschaling

Als er geen behoefte meer is aan een gezamenlijke bestuurlijke coördinatie en leiding wordt er afgeschaald. Dit gebeurt trapsgewijs en door de coördinerende regio. Het niveau van afschalen kan per betrokken regio verschillen. Dit is afhankelijk van de regionale behoefte aan coördinatie en leiding.

Opkomstlocatie

De opkomstlocatie van het RBT is het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC). Het RCC is gevestigd in het gebouw van VRZ, Segeerssingel 10 in Middelburg.

DEFINITIEF

Afkortingen

AC	Algemeen Commandant
AC-B	Algemeen Commandant Brandweezorg
AC-Bz	Algemeen Commandant Bevolkingszorg
AC-Gz	Algemeen Commandant Geneeskundige zorg
AC-P	Algemeen Commandant Politiezorg
AOV	Ambtenaar Openbare orde en veiligheid
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CET	Crisis Expert Team
COL	Coördinerend Operationeel Leider
CoPI	Commando Plaats Incident
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HOvD	Hoofdofficier van Dienst
IM	Informatie Manager
IROT	Interregionaal Operationeel Team
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
MCCb	Ministeriële Commissie Crisisbeheersing
NCC	Nationaal Crisiscentrum
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
OM	Openbaar Ministerie
OvD	Officier van Dienst
OvD-B	Officier van Dienst - Brandweezorg
OvD-Bz	Officier van Dienst - Bevolkingszorg
OvD-Gz	Officier van Dienst - Geneeskundige zorg
OvD-P	Officier van Dienst - Politiezorg
OvD-RWS	Officier van Dienst Rijkswaterstaat

DEFINITIEF

OvD-WS	Officier van Dienst Waterschap
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
ROL	Regionaal Operationeel Leider
ROT	Regionaal Operationeel Team
VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
V&J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Wvr	Wet veiligheidsregio's

DEFINITIEF